

EINSPACH GÁBOR
IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

1054 Budapest
Honvéd utca 8. I.2.
einspach@artmagazin.hu
+ 36 209 359 889

EG-10062020-01

Budapest, 2020. június 10.

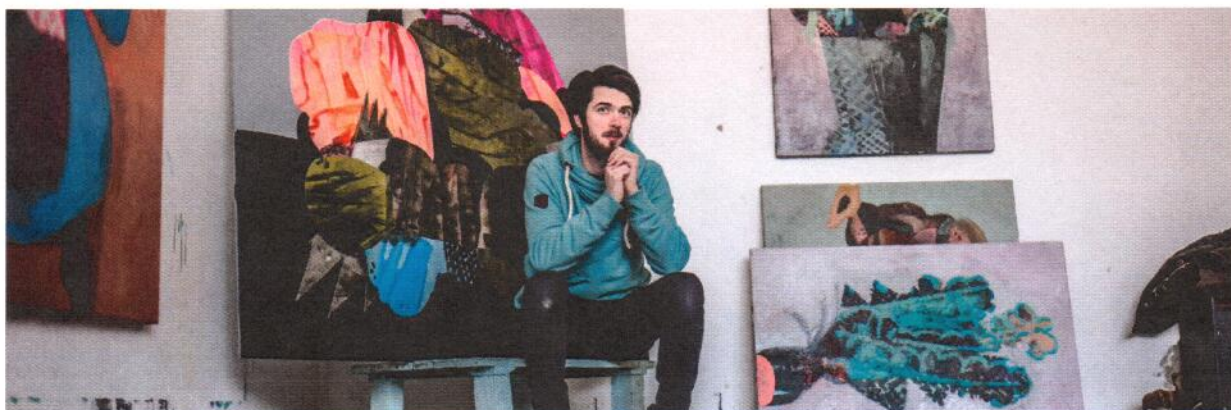
Szakértői vélemény

Megbízó: MNB-Ingatlan Kft.

Megbízás tárgya: Csató József műveinek értékelése

A megbízási szerződés aláírását követően áttanulmányoztam a rendelkezésemre átadott dokumentációt, majd felvettem a kapcsolatot a képeket felajánló galériával. Azt követően elvégeztem a szükséges anyaggyűjtést, melynek a jelenlegi helyzetben elsődleges forrásai az internetes adatbázisokban, illetve a saját szakértői adattáramban tárolt adatok voltak. A szakvélemény alapja a megbízótól megkapott táblázat volt, mely a megállapított becsértékekkel kiegészítve a szakvélemény elválaszthatatlan részét képezi. A tárgyak állapotát tükröző dokumentációt a szakvéleményhez mellékelem.

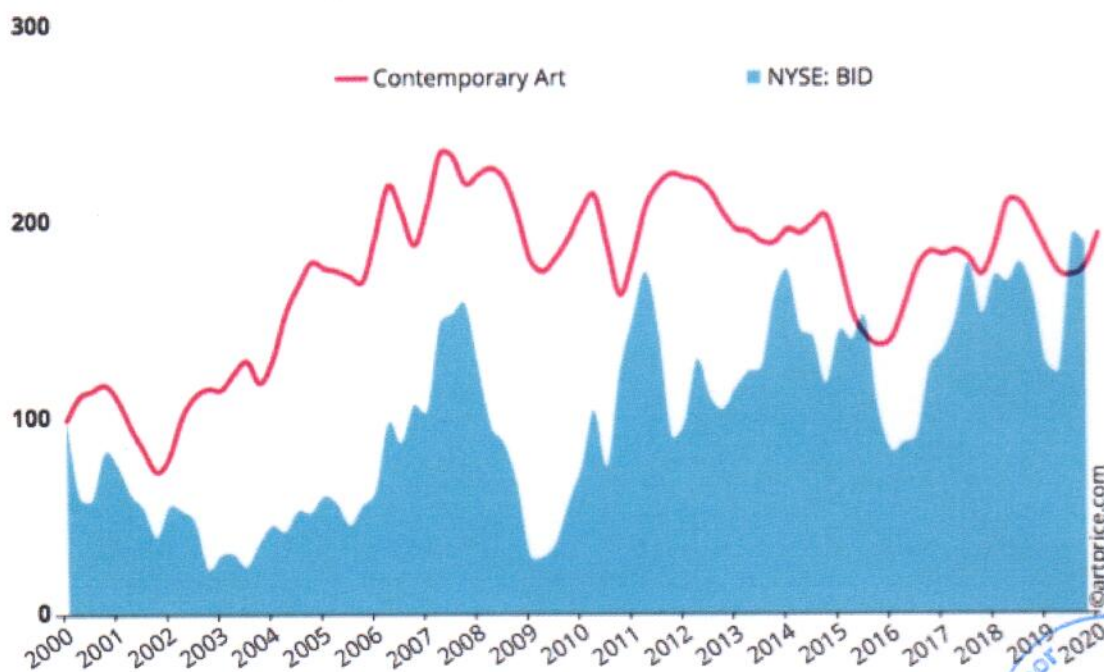
Csató József 1980-ban született Mezőkövesden. Festményei egy szenvedélyes és organikus műtermi munka lenyomatai, melyek alapjait gyakran a vázlatfüzeteibe készített teljes műértékű skiccei szolgáltatják. Az egyszerre gurális és absztrakt művek az alkotás szabadságát hirdetik. Kompozíciói egyesítik a művészettörténeti múlt különböző vizuális nyelveit, amelyből aztán sajátos, csak rá jellemző kontextusokat jelenít meg. Ebben a humor és a játékoság jellemezte oldott vizuális világban a formák egyszerű nyelve találkozik pop kulturális és művészettörténeti referenciákkal. Általában elmondható Csatóról, hogy munkáiban egy forma potenciálja kerül repetitív módon felfedezésre és variálásra. Furcsa, növényekre emlékeztető formák, alakokra emlékeztető hibrid gurák, csövek, cseppek, cserepek motívumai és szabadon kitalált „jelek” jelennek meg színektől kicsattanó érzéki festményein. A formákkal való játék, azok egymásba olvasztása, egymást átszelő, átölelő mozgása vezeti Csatót és a mi szemünket is, egyik motívumtól a másikig, egyik képtől a következőig. Csató József műveit a kezdetektől nagy gyűjtői érdeklődés övezte, játékos formái, különleges, színes, egyedi színvilága könnyen illeszthető modern enteriőrökbe, ugyanakkor a képek művészi kvalitása megkérdőjelezhetetlen. Különösen igaz ez legfrissebb sorozatára, mely nemcsak itthon, de a nemzetközi szintére is kiemelkedő érdeklődést generáltak, elsősorban az Egyesült Államok piacán. Véleményem szerint komoly nemzetközi karrier előtt álló művész, az egyik legnagyobb potenciált látom benne generációjában. **A szakvélemény mellékletében szereplő Csató József művek mindegyike eredeti, hiteles kép, a művész sajátkezű alkotása.**

III. A műtárgypiac vizsgálata

Fontos az érték megállapításánál a piac általános állapota, a kereslet és kínálat összefüggései. Általánosságban kijelenthető - persze nem ismerve a járvány következményeit -, hogy a magyarországi műtárgypiac a 2008-as válság óta eltelt időszak legjobb periódusát éli. A klasszikus és modern művek piacán folyamatosan születnek az életműrekordok, a háború utáni és kortárs művészet piaci pedig, követve a nemzetközi trendeket, soha nem látott prosperitásban él. Az elmúlt évek magyar kulturális sikertörténete a hatvanas–hetvenes évek magyarországi neo-avantgárd törekvéseinek karrierje. Az aukciósházak utóbbi időben a háború utáni és kortárs művészet területén megélénkült aktivitása pedig újabb vevőket, gyűjtőket vonz erre a területre.

ARTPRICE'S CONTEMPORARY ART PRICE INDEX VS. SOTHEBY'S SHARE PRICE

Handwritten signature and a circular blue stamp. The stamp contains the text: "Gábor 2020", "Szakmai Igazgató", and "Művészeti Igazgató".

A nemzetközi piac legdinamikusabb szegmense a háború utáni és kortárs művek piaca, itt a legmagasabb az árindex növekedése és a teljes forgalmi szempontjából is ez az egyik legfontosabb időszak.

A magyar művészet kiemelkedő teljesítményei nem ritkán 200 millió forintot is meghaladó árakat érnek el. A klasszikus paic vonatkozásában az értéksáv Munkácsy Mihály, Rippl-Rónai József vagy Csontváry Kosztka Tivadar esetében ezt messze meghaladó nagyságú is lehet. Ugyanakkor nagy jelentőségű, múzeumi rangú remekművek rendkívül ritkán kerülnek a műtárgypiacra. Magyarországon az aktuális kulturpolitikának, az állami vásárlásoknak és az erősödő gyűjtői érdeklődésnek köszönhetően nagyon jelentős felértékelődés figyelhető meg a nemzeti festészet vonatkozásában. A magyar születésű, itthon tanult, de külföldre emigrált művészeink, mint Reigl Judit vagy különösen Hantai Simon elképesztően magas, sokmillió eurós árai az itthon élő művészek, az egész magyarországi kortárs árszínvonalára is pozitívan hat. Erősíti a gyűjtők és a befektetési szándékú vásárlók bizalmát a piacon, és ez érvényes olyan fiatal művészek esetében is mint Csató.

Mára a világ legfontosabb kánonképző múzeumainak gyűjteményébe eljutottak olyan itthon élő klasszikusok, mint Keserű Ilona, Mauer Dóra, Nádler István, Bak Imre vagy Jovánovics György alkotásai, és ez a műkereskedelmi árakban gyakran ötszörös-tízszeres áremelkedést jelentett. Nem kérdés, hogy a kelet-európai művészetre irányuló egyre nagyobb nemzetközi figyelem előtérbe helyezheti a fenti művészek későbbi alkotói periódusainak eredményeit is, sőt, a kortásaik művészetét is. A tavaly nyáron nyíló, az eredeti tervek szerint közel egy évig tartó Mauer Dóra kiállítás a londoni Tate Modern-ben fontos állomása volt ennek a folyamatnak, és nem kérdés. Nagyon fontos impulzus volt a háború utáni és kortárs piac részére a Virág Judit Galéria tematikus, kifejezetten ezt a szegmenset célzó árverése, ahol már jól látható volt egy addig a klasszikus és modern magyar képzőművészet iránt érdeklődő gyűjtők bekapcsolódása.

IV. A szakértői értékmeghatározás módszere

Az eddigi szakértői munka során felgyűlt, a szakértői adattárban található, valamint a forgalmazóknál lefolytatott szemléken összegyűjtött adatokat beépítettem az érték meghatározásába. A szakvélemény kialakításánál felhasználtam a szakirodalomban és az internetes adatbázisokban található adatokat is, a művész életrajzánál a hivatalos önéletrajzot, illetve az artportal.hu és a wikipedia.hu vonatkozó szócikkeit is használtam.

A forgalmi érték meghatározásánál figyelembe vettem az alkotó elhelyezkedését a magyar művészeti kánonban és a képek elhelyezkedését az adott festő életművében. A megállapított forgalmi értékeket befolyásolta a kép témája, mérete, technikája is. Megvizsgáltam a műtárgypiac jelenlegi helyzetét és az adott alkotóra vonatkozó kereslet és kínálat összefüggéseit.

A képek állapota szintén fontos tényező volt az érték kialakításánál. A vizsgált képek a szemle időpontjában kifogástalan állapotban voltak, restaurátori beavatkozást egyik mű sem igényel.

A szakvéleményben szereplő festő élő, aktív művész, akinek művei alapvetően az elsődleges piacon cserélnek gazdát, az ott jellemző árai szignifikánsak, az érték meghatározásánál a galériás árakat súlyozottan vettem figyelembe.

V. Egyéb észrevételek

Csató József esetében egyik múzeumunk sem tudja reprezentálni a teljes eddigi életművet. A vizsgált anyag esetében kijelenthető, hogy a képek jelentős alkotások, melyek bármely magyar közgyűjteményi elhelyezés kritériumait teljesítik.

Csató József szakvéleményben szereplő képeinek **bruttó alsó becsértékét 15 750 000 forintban, bruttó felső becsértékét 21 750 000 forintban** határozom meg.

Fenti értéksávokban törénő megállapodás reális, megfelel a jelenlegi műtárgypiaci viszonyoknak.

A handwritten signature in blue ink is written over a circular official stamp. The stamp contains the text "Magyar Nemzeti Galéria" (Hungarian National Gallery) around the perimeter and "Képtár" (Image Collection) in the center. The signature is stylized and appears to be "R. József".

Alkotás	Művész	Cím	Technika	Méret	Évszám	Alsó nettó becsertek	Felső brutto becsertek
	Csató József	Right rituals	olaj, akril, vászon	150x175	2020	1 800 000,00 HUF	2 400 000,00 HUF
	Csató József	Man with plans	olaj, akril, vászon	130x160	2020	1 500 000,00 HUF	2 100 000,00 HUF
	Csató József	Served	olaj, akril, vászon	175x150	2020	1 800 000,00 HUF	2 400 000,00 HUF
	Csató József	Collected memories	olaj, akril, vászon	175x150	2019	1 800 000,00 HUF	2 400 000,00 HUF
	Csató József	Simple plans	olaj, akril, vászon	130x160	2019	1 500 000,00 HUF	2 100 000,00 HUF
	Csató József	Vocoder dreams	olaj, akril, vászon	130x160	2019	1 500 000,00 HUF	2 100 000,00 HUF
	Csató József	Us and Them	olaj, akril, vászon	80x70	2019	700 000,00 HUF	900 000,00 HUF
	Csató József	Still life with bones	olaj, akril, vászon	160x130	2019	1 500 000,00 HUF	2 100 000,00 HUF
	Csató József	Fail to Hear Correctly	olaj, akril, vászon	90x134	2018-19	950 000,00 HUF	1 350 000,00 HUF
	Csató József	Breathe 1.	olaj, akril, vászon	115x100	2018	900 000,00 HUF	1 300 000,00 HUF
	Csató József	Breathe 2.	olaj, akril, vászon	115x100	2018	900 000,00 HUF	1 300 000,00 HUF
	Csató József	Breathe 3.	olaj, akril, vászon	115x100	2018	900 000,00 HUF	1 300 000,00 HUF
						15 750 000,00 HUF	21 750 000,00 HUF

Einspach
5529
Argenti
Igazgatói Szék